

N:o 10.

Uppläst och godkänd af Första Kammaren den 1 juni 1908.
— — — — Andra Kammaren den 1 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna.

(Statsutskottets utlåtanden n:o 11 samt memorial n:o 180).

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens tionde hufvudtitel, innefattande anslagen till pensions- och indragningsstaterna, får Riksdagen anmäla följande beslut.

Pensionsstaten.

1:o) Uti den till Riksdagen den 14 januari innevarande år aflätta propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kungl. Maj:t i första punkten under tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att höja det å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 116,804 kronor, med 680 kronor till 117,484 kronor.

Bih. till Riksd. Prot. 1908. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 10 Häft. (N:o 10.) 1

Enligt hvad af statsrådsprotokollet inhämtas, har det år 1907 församlade krigsbefälet för sin del beslutat, att direktionen öfver arméns pensionskassa skulle äga att inom sig utse en verkställande direktör, hvilken skulle erhålla ett årligt arvode af 6,000 kronor. Då genomförandet af detta förslag skulle öka kassans förvaltningskostnader och därmed jämväl kassans behof af statsbidrag, hade tillförordnade departementschefen velat bringa förhållandet till Riksdagens kännedom.

Vid behandlingen af denna fråga har Riksdagen icke kunnat underlåta att fästa sig vid den omständigheten, att förvaltningen af arméns pensionskassa drager afsevärdt högre kostnader än förvaltningen af andra pensionsinrättningar af jämförlig storlek. På grund häraf synes det Riksdagen kunna ifrågasättas, huruvida icke arméns pensionskassas förvaltning skulle kunna ordnas så att kostnaderna blefve betydligt nedbragta. Med hänsyn till de stora belopp, som årligen från statsverket utgå såsom understöd till kassan, har Riksdagen jämväl ansett sig böra framhålla önskvärdheten däraf, att åtgärder måtte vidtagas i ändamål att statsmakterna i högre grad än hittills erhålla inseende och kontroll öfver kassans förvaltning. För detta ändamål torde bland annat lönestaten böra underställas Eders Kungl. Maj:ts pröfning och godkännande samt Eders Kungl. Maj:t erhålla rätt att i direktionen insätta en eller flera ledamöter.

Då det emellertid med hänsyn till förvaltningen af kassan synes vara välbetänkt att under nuvarande förhållanden inrätta ett verkställande direktörskap, har Riksdagen icke velat motsätta sig, att en sådan anordning tills vidare må vidtagas.

I fråga om den i statsrådsprotokollet omförmälda beräkningen af anslagen till kassan har Riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen har alltså på grund af hvad som anförts höjt det under riksstatens tionde hufvudtitel å ordinarie stat uppförda anslaget för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén, nu 116,804 kronor, med 680 kronor till 117,484 kronor.

2:o) Uti särskild proposition af den 20 mars innevarande år (n:o 183) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, dels att punkten 9 i de utaf Kungl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar måtte erhålla följande förändrade lydelse:

»9.

Pensionstagare, som tillträder lön, hvarmed pensionsrätt enligt dessa grunder är förenad, får icke uppbära fyllnadspension.

Den, som åtnjuter annan lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för arméns pensionering äro anvisade, skall i fyllnadspensionen lida en minskning, motsvarande två femtedelar af hvad han sålunda från annat håll uppbär; skolande dock, ifall den andra pensionen utgår enligt de i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grunder, minskning i fyllnadspensionen icke äga rum.»

dels ock att föreskrift meddelas därom, att de nya bestämmelserna i denna punkt skola tillämpas från och med den 1 januari 1908.

Då den här föreslagna förändringen i gällande regler för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar torde få anses påkallad af innehållet i 16 § af 1907 års lag angående pension för civila tjänstinnehafvare, har Riksdagen bifallit nämnda förändring.

Riksdagen har alltså medgifvit,

dels att punkten 9 i de utaf Kungl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af arméns befäl och underbefäl med vederlikar må erhålla följande förändrade lydelse:

»9.

Pensionstagare, som tillträder lön, hvarmed pensionsrätt enligt dessa grunder är förenad, får icke uppbära fyllnadspension.

Den, som åtnjuter annan lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för arméns pensionering äro anvisade, skall i fyllnadspensionen lida en minskning, motsvarande två femtedelar af hvad han sålunda från annat håll uppbär; skolande dock, i fall den andra pensionen utgår enligt de i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grunder, minskning i fyllnadspensionen icke äga rum.»

dels ock att föreskrift meddelas därom, att de nya bestämmelserna i denna punkt skola tillämpas från och med den 1 januari 1908.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen under punkt 2 af tionde hufvudtiteln föreslagit Riksdagen att bevilja flottans pensionskassa bidrag af statsmedel, motsvarande en och en half procent årligen på summan af de aflöningsförmåner, hvilka enligt gällande stadganden kunna läggas till grund vid bestämmande af fyllnadspension för befäl och underbefäl med vederlikar vid flottan, samt för sådant ändamål å riksstatens tionde hufvudtitel för år 1909 uppföra, under benämning

»bidrag till flottans pensionskassas gratialfond», ett ordinarie anslag af 35,000 kronor.

Med hänsyn till hvad i föreliggande ämne blifvit anfördt har Riksdagen ansett med billighet öfvensstämmande, att flottans pensionskassas gratialfond i likhet med arméns änke- och pupillkassa må af statsverket erhålla ett bidrag, beräknadt efter 1 ½ procent af summan af de aflöningsförmåner, hvilka enligt gällande stadganden kunna läggas till grund för bestämmande af fyllnadspension för befäl och underbefäl med vederlikar, eller till i rundt tal 35,000 kronor. Då emellertid redan nu till gratialfonden utgår ett årligt anslag af statsverket å 16,650 kronor och Riksdagen icke äger kännedom om de särskilda villkor och bestämmelser, som till äfventyrs kunna vara gällande i fråga om sistnämnda belopp, har Riksdagen ansett det nya statsanslaget böra för närvarande begränsas till det belopp, som erfordras för att gratialkassan inberäknadt nämnda 16,650 kronor må åtnjuta ett statsbidrag af sammanlagdt 35,000 kronor, eller till 18,350 kronor.

Riksdagen har i anslutning härtill under benämning »bidrag till flottans pensionskassas gratialfond» å riksstatens tionde hufvudtitel för år 1909 uppfört ett ordinarie anslag af 18,350 kronor.

4:o) Uti särskild proposition den 9 april innevarande år (n:o 187), angående ändring i gällande grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att följande punkt i de af Kungl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar måtte erhålla följande ändrade lydelse:

»9.

Den, som åtnjuter lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro anvisade, är icke berättigad till fyllnadspension, såvida icke för det fall, att pension af andra allmänna medel åtnjutes, denna utgår enligt de i lagen angående civila tjänsteinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grunder.»

dels ock att föreskrift meddelades ej mindre att denna bestämmelse skulle tillämpas från och med den 1 januari 1908 än äfven att densamma skulle gälla jämväl för sådan personal, i fråga om hvilken särskildt för-

klarats, att de fastställda grunderna för pensioneringen af flottans befäl och underbefäl med vederlikar skulle tillämpas.

Den här föreslagna förändringen i gällande bestämmelser för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar öfverensstämmer med det af Riksdagen här ofvan under punkt 2 anmälda beslut om förändring af motsvarande bestämmelser för armén.

Riksdagen har därför medgifvit,

dels att följande punkt i de af Kungl. Maj:t med Riksdagen antagna grunder för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar må erhålla följande ändrade lydelse:

»9.

Den, som åtnjuter lön på rikets stat eller pension från andra allmänna medel än dem, som för pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar äro anvisade, är icke berättigad till fyllnadspension, såvida icke för det fall, att pension af andra allmänna medel åtnjutes, denna utgår enligt de i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade grunder.»

dels ock att föreskrift meddelas ej mindre att denna bestämmelse skall tillämpas från och med den 1 januari 1908 än äfven att densamma skall gälla jämväl för sådan personal, i fråga om hvilken särskildt förklarats, att de fastställda grunderna för pensioneringen af flottans befäl och underbefäl med vederlikar skola tillämpas.

5:o) I en särskild, till Riksdagen den 21 februari innevarande år aflåten proposition (n:o 55), angående beredande af ålderdomsunderstöd åt äldre barnmorskor, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver civilärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att godkänna följande grunder för beredande af ålderdomsunderstöd åt äldre barnmorskor.

Rätten till inträde i barnmorskornas pensionsanstalt utsträcker att omfatta äfven de barnmorskor, som den 1 januari 1905 redan uppnått 50 års ålder och hvilka, då bestämmelserna om samma utsträckning träda i kraft, innehafva sådan anställning hos kommun eller å barnbördshus, som enligt gällande reglemente för pensionsanstalten medför tillträde till densamma.

Pensionstagarna fördelas med afseende å åtnjutande af pension i två klasser, den ena med rätt till pension å 100 kronor och den andra med rätt till pension å 150 kronor om året.

Inträde i pensionsanstalten med rätt till pension å 100 kronor erhålles af till inträde eljest berättigad barnmorska, om den kommun eller det barnbördshus, där barnmorskan är anställd, förbinder sig att till pensionsanstalten inbetala de afgifter, som, efter försäkringstekniska grunder beräknade, motsvara en tredjedel af kostnaden för den pension, som skall utgå till barnmorskan.

Inträde med rätt till pension å 150 kronor medgifves åter, om kommunen eller barnbördshuset förbinder sig att till pensionsanstalten inbetala de afgifter, som, efter enahanda grunder beräknade, motsvara hälften af samma kostnad.

Anmälan om inträde i pensionsanstalten skall af den kommun eller det barnbördshus, där barnmorska är anställd, för henne göras före den 1 januari 1910.

Rätt att komma i åtnjutande af pension inträder för barnmorska, för hvilken föreskrifna inbetalningar fullgjorts, efter 20 års yrkesmässig verksamhet såsom barnmorska, däraf minst 12 år i sådan anställning hos kommun eller å barnbördshus, som medför tillträde till pensionsanstalten, och sedan hon uppnått en lefnadsålder af 65 år; dock, att barnmorska, som af kommunen anställts utan fast arfvode, men mot bestämd ersättning för hvarje förrättning, må kunna i särskilda fall af pensionsanstaltens styrelse tillerkännas rätt till pension, äfven om hon icke under 12 år haft den årsinkomst af denna kommunala anställning, som i reglementet bestämts.

Till gäldande af utgående pensioner skola i första hand användas de afgifter, hvilka, på sätt nämnts, skola inbetalas af kommun eller barnbördshus och hvilka särskildt för sig förvaltas.

Staten åtager sig den återstående kostnaden för pensionernas utgående.

I öfrigt skola beträffande anmälan om inträde i anstalten, förlust af rätt till delaktighet däri och förlorande af rätt till pension i tillämpliga delar gälla de af Riksdagen tidigare godkända grunder för barnmorskornas pensionsanstalt; dock att pensionsanstalternas styrelse må kunna medgifva barnmorska, som af kommun anställts utan fast arfvode, men mot bestämd ersättning för hvarje förrättning, rätt att i anstalten kvarstå, oaktadt hennes årsinkomst af denna kommunala anställning icke uppgått till 200 kronor, samt att vid förlust af rätt till delaktighet i

pensionsanstalten eller af rätt till pension återgäldande af inbetalningar, som gjorts för delägare, äger rum endast i fråga om de belopp, med hvilka delägare visas hafva bidragit till de af kommun eller barnbördshus gjorda inbetalningarna.

Emot den i förevarande proposition föreslagna utsträckningen af rätten till delaktighet i barnmorskornas pensionsanstalt har Riksdagen icke funnit anledning till erinran.

Riksdagen har alltså godkänt följande grunder för beredande af ålderdomsunderstöd åt äldre barnmorskor.

Rätten till inträde i barnmorskornas pensionsanstalt utsträcker att omfatta äfven de barnmorskor, som den 1 januari 1905 redan uppnått 50 års ålder och hvilka, då bestämmelserna om samma utsträckning träda i kraft, innehafva sådan anställning hos kommun eller å barnbördshus, som enligt gällande reglemente för pensionsanstalten medför tillträde till densamma.

Pensionstagarna fördelas med afseende å åtnjutande af pension i två klasser, den ena med rätt till pension å 100 kronor och den andra med rätt till pension å 150 kronor om året.

Inträde i pensionsanstalten med rätt till pension å 100 kronor erhålles af till inträde eljest berättigad barnmorska, om den kommun eller det barnbördshus, där barnmorskan är anställd, förbinder sig att till pensionsanstalten inbetala de afgifter, som, efter försäkringstekniska grunder beräknade, motsvara en tredjedel af kostnaden för den pension, som skall utgå till barnmorskan.

Inträde med rätt till pension å 150 kronor medgifves åter, om kommunen eller barnbördshuset förbinder sig att till pensionsanstalten inbetala de afgifter, som, efter enahanda grunder beräknade, motsvara hälften af samma kostnad.

Anmälan om inträde i pensionsanstalten skall af den kommun eller det barnbördshus, där barnmorska är anställd, för henne göras före den 1 januari 1910.

Rätt att komma i åtnjutande af pension inträder för barnmorska, för hvilken föreskrifna inbetalningar fullgjorts, efter 20 års yrkesmässig verksamhet såsom barnmorska, däraf minst 12 år i sådan anställning hos kommun eller å barnbördshus, som medför tillträde till pensionsanstalten, och sedan hon uppnått en lefnadsålder af 65 år; dock att barnmorska, som af kommunen anställts utan fast arvode, men mot bestämd ersättning för hvarje förrättning, må kunna i särskilda fall af

pensionsanstaltens styrelse tillerkännas rätt till pension, äfven om hon icke under 12 år haft den årsinkomst af denna kommunala anställning, som i reglementet bestämts.

Till gäldande af utgående pensioner skola i första hand användas de afgifter, hvilka, på sätt nämnts, skola inbetalas af kommun eller barnbördshus och hvilka särskildt för sig förvaltas.

Staten åtager sig den återstående kostnaden för pensionernas utgående.

I öfrigt skola beträffande anmälan om inträde i anstalten, förlust af rätt till delaktighet däri och förlorande af rätt till pension i tillämpliga delar gälla de af Riksdagen tidigare godkända grunder för barnmorskornas pensionsanstalt; dock att pensionsanstaltens styrelse må kunna medgifva barnmorska, som af kommun anställts utan fast arvode, men mot bestämd ersättning för hvarje förrättning, rätt att i anstalten kvarstå, oaktadt hennes årsinkomst af denna kommunala anställning icke uppgått till 200 kronor, samt att vid förlust af rätt till delaktighet i pensionsanstalten eller af rätt till pension återgäldande af inbetalningar, som gjorts för delägare, äger rum endast i fråga om de belopp, med hvilka delägare visas hafva bidragit till de af kommun eller barnbördshus gjorda inbetalningarna.

6:o) Uti en till Riksdagen den 24 april innevarande år aflåten proposition (n:o 210) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att *dels* antaga följande förslag till ändrad lydelse af 2, 8, 10 och 16 §§ i lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907:

2 §.

Denna lag äger icke tillämpning i fråga om statsråds- och justitierådsämbete, civil tjänst med pensionsrätt i arméns eller flottans pensionskassa, tjänst vid telegrafverket, statens järnvägstrafik eller Trollhätte kanal- och vattenverk, ej heller i fråga om befattning, som är uteslutande prästerlig, utan gälla i afseende å dem hvad i fråga om pension nu är eller framdeles må varda stadgadt.

8 §.

Tjänst innehafvare, som afgår från tjänsten utan att därtill vara skyldig enligt bestämmelserna i 6 §, vare icke berättigad till pension, innehafvare af domarämbete den honom enligt 5 § tillförsäkrade rätt

dock oförkränt; ägande innehafvare af sådant ämbete, om han vid afgang från tjänsten uppnått sextiosju lefnads- men icke trettiofem tjänstår, åtnjuta afkortad pension i förhållande till tjänstårens antal, ifall detta icke understiger tio.

10 §.

Tjänstinnehafvare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande af pension erlägga pensionsafgift till årligt belopp af nedan angifna procent å det för honom gällande pensionsunderlag.

Afgiftsprocenten beräknas efter beloppet af det för tjänsten stadgade högsta pensionsunderlag och utgör en tiondedels procent för hvarje helt hundratal kronor, dock icke i något fall mindre än tre procent.

Afgiften erlägges för hvarje månad, för hvilken lön åtnjutes, äfvensom för månad, under hvilken, på grund af tjänstledighet eller i följd af ådömd mistning af tjänsten för viss tid, lön icke uppbäres.

Pensionsafgift erlägges å tid och på sätt, som af Konungen bestämmes.

16 §.

Pension för tjänst, som i denna lag afses, må, ändock att de för erhållande af pension föreskrifna villkor uppfyllts, icke förenas med lön eller pension för annan sådan tjänst eller annan statstjänst förutom i de fall och med de inskränkingar, som här nedan stadgas, nämligen:

1:o) att för den, som vid afgang från tjänsten åtnjuter lön för annan tjänst, pension må, för den tid lönen för den andra tjänsten åtnjutes, utgå med en tredjedel af det belopp, som enligt denna lags bestämmelser eljest skolat utgå; dock att, därest härigenom pensionen och lönen tillsammans icke uppgå till beloppet af den pension, som eljest skolat för förstnämnda tjänst åtnjutas, pensionen ökas med skillnaden;

2:o) att för den, som vid afgang från tjänsten åtnjuter pension för annan tjänst, som i denna lag afses, pension må utgå för båda tjänsterna med ett sammanlagdt belopp, motsvarande det högre af de pensionsbelopp, som eljest skolat utgå, ökad med en tredjedel af det lägre, eller, om bägge pensionsbeloppen äro lika, motsvarande det ena af dem, ökad med en tredjedel;

3:o) att för den, som vid afgang från tjänsten åtnjuter eller sedermera erhåller pension för statstjänst, å hvilken denna lag icke äger tillämpning, pension för den förra tjänsten må utgå med en tredjedel af det belopp, som eljest skolat utgå; dock att, därest härigenom de båda pensionerna icke skulle tillsammans uppgå till nämnda belopp, pensionen må ökas med hvad som motsvarar skillnaden;

4:o) att, därest med tillämpning af de i 1:o), 2:o) och 3:o) af denna paragraf gifna bestämmelser sammanlagda beloppet af lönen och pensionen eller af de båda pensionerna understiger tre tusen kronor, afdrag å pensionsbeloppet skall äga rum endast i den mån, som erfordras för att pensionen tillsammans med lönen eller den andra pensionen icke må öfverstiga tretusen kronor;

dels och besluta

ej mindre att den sålunda förändrade lydelsen af 2, 8, 10 och 16 §§ i pensionslagen skulle tillämpas för tiden från och med den 1 januari 1908, än äfven att den bland villkoren för åtnjutande af de i 1905 års aflöningsstat för styrelsen och tjänstemännen vid Trollhätte kanal- och vattenverk upptagna löneförmåner för en del tjänstinnehafvare stadgade skyldighet att å de bestämda löneförmånerna vidkännas afdrag till vissa angifna belopp, skulle äfven efter den 1 januari 1908 kvarstå och tillämpas.

På grund af hvad i statsrådsprotokollet blifvit upplyst, har Riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Riksdagen har alltså *dels* antagit följande förslag till förändrad lydelse af 2, 8, 10 och 16 §§ i lagen angående civila tjänstinnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907:

2 §.

Denna lag äger icke tillämpning i fråga om statsråds- och justitierådsämbete, civil tjänst med pensionsrätt i arméns eller flottans pensionskassa, tjänst vid telegrafverket, statens järnvägstrafik eller Trollhätte kanal- och vattenverk, ej heller i fråga om befattning, som är uteslutande prästerlig, utan gälle i afseende å dem hvad i fråga om pension nu är eller framdeles må varda stadgad.

8 §.

Tjänstinnehafvare, som afgår från tjänsten utan att därtill vara skyldig enligt bestämmelserna 6 §, vare icke berättigad till pension,

innehafvare af domarämbete den honom enligt 5 § tillförsäkrade rätt dock oförkränkt; ägande innehafvare af sådant ämbete, om han vid afgång från tjänsten uppnått sextiosju lefnads- men icke trettiofem tjänstår, åtnjuta afkortad pension i förhållande till tjänstårens antal, ifall detta icke understiger tio.

10 §.

Tjänstinnehafvare skall såsom bidrag till kostnaden för beredande af pension erlägga pensionsavgift till årligt belopp af nedan angifna procent å det för honom gällande pensionsunderlag.

Afgiftsprocenten beräknas efter beloppet af det för tjänsten stadgade högsta pensionsunderlag och utgör en tiondedels procent för hvarje helt hundratal kronor, dock icke i något fall mindre än tre procent.

Afgiften erlägges för hvarje månad, för hvilken lön åtnjutes, äfvensom för månad, under hvilken, på grund af tjänstledighet eller i följd af ådömd mistning af tjänsten för viss tid, lön icke uppbäres.

Pensionsavgift erlägges å tid och på sätt, som af Konungen bestämmes.

16 §.

Pension för tjänst, som i denna lag afses, må, ändock att de för erhållande af pension föreskrifna villkor uppfyllts, icke förenas med lön eller pension för annan sådan tjänst eller annan statstjänst förutom i de fall och med de inskränkingar, som här nedan stadgas, nämligen:

1:o) att för den, som vid afgång från tjänsten åtnjuter lön för annan tjänst, pension må, för den tid lönen för den andra tjänsten åtnjutes, utgå med en tredjedel af det belopp, som enligt denna lags bestämmelser eljest skolat utgå; dock att, därest härigenom pensionen och lönen tillsammans icke uppgå till beloppet af den pension, som eljest skolat för förstnämnda tjänst åtnjutas, pensionen ökas med skillnaden;

2:o) att för den, som vid afgång från tjänsten åtnjuter pension för annan tjänst, som i denna lag afses, pension må utgå för båda tjänsterna med ett sammanlagdt belopp, motsvarande det högre af de pensionsbelopp, som eljest skolat utgå, ökad med en tredjedel af det lägre, eller, om bägge pensionsbeloppen äro lika, motsvarande det ena af dem, ökad med en tredjedel;

3:o) att för den, som vid afgång från tjänsten åtnjuter eller sedermera erhåller pension för statstjänst, å hvilken denna lag icke äger tillämpning, pension för den förra tjänsten må utgå med en tredjedel af det belopp, som eljest skolat utgå; dock att, därest härigenom de båda pensionerna icke skulle tillsammans uppgå till nämnda belopp, pensionen må ökas med hvad som motsvarar skillnaden;

4:o) att, därest med tillämpning af de i 1:o), 2:o) och 3:o) af denna paragraf gifna bestämmelser sammanlagda beloppet af lönen och pensionen eller af de båda pensionerna understiger tre tusen kronor, afdrag å pensionsbeloppet skall äga rum endast i den mån, som erfordras för att pensionen tillsammans med lönen eller den andra pensionen icke må öfverstiga tre tusen kronor;

dels ock beslutit

ej mindre, att den sålunda förändrade lydelsen af 2, 8, 10 och 16 §§ i pensionslagen skall tillämpas för tiden från och med den 1 januari 1908,

än äfven att den bland villkoren för åtnjutande af de i 1905 års aflöningsstat för styrelsen och tjänstemännen vid Trollhätte kanal- och vattenverk upptagna löneförmåner för en del tjänstinnehafvare stadgade skyldighet att å de bestämda löneförmånerna vidkännas afdrag till vissa angifna belopp skall äfven efter den 1 januari 1908 kvarstå och tillämpas.

7:o) I statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t under tionde hufvudtiteln, punkten 3, föreslagit, att Riksdagen, i afseende å kostnaderna för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts förvaltning och verksamhet under år 1909, måtte medgifva:

att Eders Kungl. Maj:t ägde för sistnämnda år bestämma de belopp, som för bestridande af anstaltens förvaltningsbestyr blefve erforderliga; samt

att de för berörda förvaltningskostnader och för anstaltens utgifter i öfrigt under samma år erforderliga medel finge af Eders Kungl. Maj:t, i den mån influtna afgifter icke vore att tillgå, anvisas af tillgängliga statsmedel såsom förskott, att antingen ersättas af berörda afgifter, i den mån de under året inginge, eller, därest dessa afgifter skulle för året befinnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, som öfverensstämmer med hvad Riksdagen under en följd af år beslutat, har Riksdagen icke haft något att erinra.

I afseende å kostnaderna för småskollärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts förvaltning och verksamhet under år 1909 har Riksdagen sålunda medgifvit,

att Eders Kungl. Maj:t må för sistnämnda år bestämma de belopp, som för bestridande af anstaltens förvaltningsbestyr blifva erforderliga; samt

att de för berörda förvaltningskostnader och för anstaltens utgifter i öfrigt under samma år erforderliga medel må af Eders Kungl. Maj:t, i den mån influtna afgifter icke äro att tillgå, anvisas af tillgängliga statsmedel såsom förskott, att antingen ersättas af berörda afgifter, i den mån de under året ingå, eller, därest dessa afgifter skulle för året finnas härtill otillräckliga, anmälas till ersättande af Riksdagen.

8:o) I en till Riksdagen den 28 februari 1908 aflåten proposition (n:o 70) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att dels medgifva, att tillförordnad rektor vid institutet för blindas å Tomtebodas, hvilken uppnått 65 lefnads- och 35 tjänstår, skulle, därest han minst 15 år innehaft rektorsförordnande vid nämnda institut, vara berättigad att i pension uppbära sin lön såsom rektor oafkortad; dels ock föreskrifva, att från och med den tid, då beslutet om pensionsrätten blefve till efterrättelse meddeladt, ej mindre å de för tillförordnad rektor vid blindinstitutet bestämda löneförmånerna skulle afgå ett belopp, motsvarande den i lagen angående civila tjänstnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade pensionsavgift, för att tillgodoföras den i samma lag omförmälda fonden för pensionering af civila tjänstnehafvare, än äfven hvad i öfrigt genom nämnda lag blifvit stadgadt skulle i tillämpliga delar gälla tillförordnad rektor vid blindinstitutet.

Riksdagen, som icke haft något att emot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag erinra, har dels medgifvit, att tillförordnad rektor vid institutet för blindas å Tomtebodas, hvilken uppnått 65 lefnads- och 35 tjänstår, skall, därest han minst 15 år innehaft rektorsförordnande vid nämnda institut, vara berättigad att i pension uppbära sin lön såsom rektor oafkortad;

dels ock föreskrifvit, att från och med den tid, då beslutet om pensionsrätten varder till efterrättelse meddeladt, ej mindre å de för tillförordnad rektor vid blindinstitutet bestämda löneförmånerna skall afgå ett belopp, motsvarande den i lagen angående civila tjänstnehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907 stadgade pensionsavgift, för att tillgodoföras den i samma lag omförmälda fonden för pensionering af civila tjänstnehafvare, än äfven hvad i öfrigt genom nämnda lag

blifvit stadgadt skall i tillämpliga delar gälla tillförordnad rektor vid blindinstitutet.

9:o) I en till Riksdagen den 28 februari innevarande år aflåten proposition (n:o 81) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att folkskollärare eller folkskollärarinna, som af svenska kyrkans mission eller enskildt missionssällskap utsändes till hedniska länder för att undervisa svenska missionärers barn, finge, under de villkor Eders Kungl. Maj:t efter underdånig ansökning i hvarje särskildt fall föreskrefve, vinna delaktighet i folkskollärarnas pensionsinrättning.

Af handlingarna i ärendet inhämtas, att direktionen öfver folkskollärarnas pensionsinrättning i ett af direktionen afgifvet utlåtande den 31 augusti 1907 anfört, att direktionen vid ett föregående tillfälle i anledning af en liknande ansökan yttrat, att direktionen särskildt med hänsyn därtill, att i berörda ansökning afsedda lärarinnor icke kunde anses vara anställda för folkundervisningen i riket, funne sig icke kunna tillstyrka ansökningen, att samma ansökning jämväl blifvit af Kungl. Maj:t den 26 april 1905 afslagen, samt att direktionen med åberopande af samma skäl hemställde, att den här ifrågavarande ansökningen icke måtte föranleda till någon åtgärd.

Då Riksdagen delar den af pensionsinrättningens direktion sålunda uttalade åsikten, har Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition icke vunnit Riksdagens bifall.

10:o) Under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t vidare i punkten 4 föreslagit Riksdagen medgifva, att Eders Kungl. Maj:t finge för år 1909 dels bestämma de belopp, som erfordrades för bestridande af kostnaderna för förvaltningen af döfstumlärarnas pensionsanstalt, dels ock, därest dessa kostnader icke kunde bestridas af influtna afgifter, anvisa erforderligt belopp af förslagsanslaget »Bidrag till döfstumlärarnas pensionsanstalt».

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att Eders Kungl. Maj:t må för år 1909 dels bestämma de belopp, som erfordras för bestridande af kostnaderna för förvaltningen af döfstumlärarnas pensionsanstalt, dels ock, därest dessa kostnader icke kunna bestridas af influtna afgifter, anvisa erforderligt belopp af förslagsanslaget »Bidrag till döfstumlärarnas pensionsanstalt».

11:o) Uti särskild proposition den 31 december 1907 (n:o 45), angående ombildning af lärarnas vid elementarläroverken änke- och

pupillkassa, har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att för ombildning af lärarnas vid elementarläroverken änke- och pupillkassa i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af tillkallade sakkunnige uppgjorda grunder, sådana de af departementschefen förordats — under förutsättning att den rätt till tjänstår, som enligt prästerskapets privilegier tillkommer stärbhus efter ämneslärare vid de allmänna läroverken, blifver i vederbörlig ordning upphäfd — höja det såsom bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. uppförda anslaget, nu 95,258 kronor, med 79,252 kronor, eller till 174,510 kronor.

Riksdagen har på det sätt bifallit Eders Kungl. Maj:ts itrågavarande framställning, att Riksdagen höjt det såsom bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier, seminarier m. m. uppförda anslaget, nu 95,258 kronor, med 17,834 kronor till 113,092 kronor.

12:o) I afseende å öfriga anslag under pensionsstaten har någon förändring icke ifrågasatts; och hafva samtliga de anslag under pensionsstaten, hvilka icke här ofvan särskildt omnämnts, i 1909 års rikstat upptagits med oförändrade belopp.

Indragningsstaten.

13:o) Uti en den 24 april innevarande år aflåten proposition (n:o 197) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att för de i Hans Maj:t Konung Oscar II:s tjänst tidigare anställda personer, hvilka i ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden nämnda dag närmare angåfves, måtte få å allmänna indragningsstaten uppföras pensioner, för enhvar till belopp, som af riksmarskalksämberet föreslagits att utgå från och med den 1 maj 1908 under deras återstående lifstid, under det villkor dock för pensionernas fortsatta åtnjutande, att pension minskades eller upphörde, i den mån innehafvaren undfinge af allmänna medel motsvarande eller högre löneförmåner.

Riksdagen får härmed anmäla, att förevarande framställning icke vunnit Riksdagens bifall.

14:o) Uti punkt 6 af tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att kokerskan vid indragna länsfängelset

i Göteborg *Brita Kajsa Börjesdotter* måtte berättigas att från och med den 1 mars 1908 under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension med 400 kronor.

Riksdagen som icke haft något att erinra emot förevarande förslag, har medgifvit, att kokerskan vid indragna länsfängelset i Göteborg *Brita Kajsa Börjesdotter* må berättigas att från och med den 1 mars 1908, under sin återstående lifstid, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension med 400 kronor.

15:o) Uti punkt 7 af tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att afidne vaktkonstapeln *Johan Petter Hanssons änka Helena Margareta Hansson* måtte berättigas att från och med den 1 januari 1908, under sin återstående lifstid, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension med 200 kronor.

På grund af hvad i ärendet förekommit, har Riksdagen medgifvit, att afidne vaktkonstapeln *Johan Petter Hanssons änka Helena Margareta Hansson* må berättigas att från och med den 1 januari 1908 under sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension med 200 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har i statsverkspropositionen under tionde hufvudtiteln, punkten 8, föreslagit Riksdagen medgifva, att afidne förre fanjunkaren *Vilhelm Ludvig Nottbergs änka Josefina Mathilda Nottberg*, född Lilja, måtte berättigas att från och med den 1 april 1908, under sin återstående lifstid, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension med 200 kronor.

Riksdagen har medgifvit, att afidne förre fanjunkaren *Vilhelm Ludvig Nottbergs änka Josefina Mathilda Nottberg*, född Lilja, må berättigas att från och med den 1 april 1908 under sin återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, å allmänna indragningsstaten erhålla årlig pension med 200 kronor.

17:o) Uti punkten 9 under förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att konsulatrådet *Carl Martin Laurentius Fallenius' änka Carolina Hedvig Julia Fallenius*, född Juhlin-Dannfelt, måtte från och med år 1908, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblefve, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor.

Riksdagen har med bifall till förevarande framställning medgifvit, att konsulatrådet *Carl Martin Laurentius Fallenius' änka Carolina Hedvig*

Julia Fallenius, född Juhlin-Dannfelt, må från och med år 1908, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor.

18:o) Under tionde hufvudtiteln, punkt 10, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. konsuln Carl August Titz' änka *Olga Titz*, född Hesselberg, måtte från och med år 1908, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblefve, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor.

På grund af hvad i ärendet blifvit anfördt till statsrådsprotokollet har Riksdagen medgifvit, att f. d. konsuln Carl August Titz' änka *Olga Titz*, född Hesselberg, må från och med år 1908, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 800 kronor.

19:o) Uti statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t under punkten 11 af denna hufvudtitel föreslagit Riksdagen medgifva, att kanslivaktmästaren Franz Dillers änka *Florentine Diller* måtte från och med år 1908, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblefve, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 400 kronor.

Riksdagen har till förevarande framställning lämnat bifall.

20:o) Uti punkten 12 af tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. musiksergeanten *Carl Peter Tillman* måtte från och med år 1908 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 400 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen medgifvit, att f. d. musiksergeanten *Carl Peter Tillman* må från och med år 1908 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 400 kronor.

21:o) I en till Riksdagen den 18 januari innevarande år aflåten proposition (n:o 33) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att förra arbeterskan vid ammunitionsfabriken *Henriks Karin Nilsson* måtte under sin återstående listtid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att beräknas och utgå från och med den 1 oktober 1907.

Riksdagen har medgifvit, att förra arbeterskan vid ammunitions-

fabriken Henriks Karin Nilsdotter må under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor, att beräknas och utgå från och med den 1 oktober 1907.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare uti en till Riksdagen den 18 januari innevarande år aflåten proposition (n:o 60) föreslagit Riksdagen medgifva, att enhvar af följande personer, nämligen: stalldrängen *Nils Henrik Karlsson*, kakelugnsmakaren *Karl August Magnusson*, handräckningskarlen *Frans Oskar Johansson*, smeden *Otto Fridolf Spångberg*, timmermannen *Ola Abrahamsson*, timmermannen *Johan Algot Johansson*, snickaren *Anders Gustaf Andersson*, stalldrängen *Karl Johan Johansson*, handräckningskarlen *Johannes Andersson*, stalldrängen *Per Johan Johansson*, handräckningskarlen *Anders Gustaf Johansson*, renhållerskan *Charlotta Gustafsson*, biträdande skogvaktaren *Lars Thorsell* och skogvaktaren *Ludvig Pettersson* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder entledigande från innehafvande anställning erhållits, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor.

Riksdagen får anmäla, att Riksdagen medgifvit, att hvar och en af följande personer, nämligen: stalldrängen *Nils Henrik Karlsson*, kakelugnsmakaren *Karl August Magnusson*, handräckningskarlen *Frans Oscar Johansson*, smeden *Otto Fridolf Spångberg*, timmermannen *Ola Abrahamsson*, timmermannen *Johan Algot Johansson*, snickaren *Anders Gustaf Andersson*, stalldrängen *Karl Johan Johansson*, handräckningskarlen *Johannes Andersson*, stalldrängen *Per Johan Johansson*, handräckningskarlen *Anders Gustaf Johansson*, renhållerskan *Charlotta Gustafsson*, biträdande skogvaktaren *Lars Thorsell* och skogvaktaren *Ludvig Pettersson*, må från och med månaden näst efter den, hvarunder entledigande från innehafvande anställning erhållits, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor.

23:o) I särskild den 28 februari innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (n:o 92) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förre muraren *Jonas Peter Lindbäck* måtte från och med år 1908 å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor.

Med anledning af hvad till stöd för denna Eders Kungl. Maj:ts framställning anförts, har Riksdagen medgifvit, att förre muraren *Jonas Peter Lindbäck* må från och med år 1908 å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 300 kronor.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har under åberopande af statsrådsprotokollet öfver landtförsvarsärenden den 13 mars innevarande år uti en samma dag till Riksdagen aflåten proposition (n:o 216) föreslagit Riksdagen medgifva, att musiksergeanten af andra klassen vid Första lifgrenadjärregementet *Carl August Almqvist* måtte, därest han erhöle afsked efter den 7 april 1909, men innan han vore berättigad till fyllnadspension, från och med månaden näst efter den, i hvilken afskedet beviljades, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension, beräknad efter 780 kronor intill den 1 maj 1914 samt efter 660 kronor från och med sistnämnda dag.

Riksdagen, som icke haft något att emot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning erinra, har medgifvit, att musiksergeanten af andra klassen vid Första lifgrenadjärregementet *Carl August Almqvist* må, därest han erhåller afsked efter den 7 april 1909, men innan han är berättigad till fyllnadspension, från och med månaden näst efter den, i hvilken afskedet beviljas, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension, beräknad efter 780 kronor intill den 1 maj 1914 samt efter 660 kronor från och med sistnämnda dag.

25:o) Uti en till Riksdagen den 3 april innevarande år aflåten proposition (n:o 184) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att f. d. skvadronstrumpetaren vid Lifregementets dragoner *Gustaf Teodor Westerberg* måtte från och med den 1 januari 1908 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 300 kronor.

Riksdagen har medgifvit, att f. d. skvadronstrumpetaren vid Lifregementets dragoner *Gustaf Teodor Westerberg* må från och med den 1 januari 1908 å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 300 kronor.

26:o) Uti en till Riksdagen likaledes den 3 april innevarande år aflåten särskild proposition (n:o 217) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af protokollet öfver landtförsvarsärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att förre amanuensen hos arméförvaltningen *Gustaf Albert Thimgren* måtte under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 1,200 kronor, att beräknas och utgå från och med den 1 mars 1908.

Riksdagen har medgifvit, att förre amanuensen hos arméförvaltningen *Gustaf Albert Thimgren* må under sin återstående lifstid å all-

männa indragningsstaten uppbära en årlig pension af 600 kronor, att beräknas och utgå från och med den 1 mars 1908, dock under villkor, att Thimgren fortfarande bibehålles vid den honom af civilstatens pensionsinrättning tillerkända pensionen å samma belopp.

27:o) I en till Riksdagen den 14 februari innevarande år aflåten proposition (n:o 64) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att å rikets allmänna indragningsstat för förre extra läraren vid navigations-skolan i Stockholm *Christian Sjögren* under hans återstående lifstid uppföra en årlig pension af 1,200 kronor att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder hans anställning vid navigationsskolan upphörde.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har Riksdagen å rikets allmänna indragningsstat för förre extra läraren vid navigationsskolan i Stockholm *Christian Sjögren* under hans återstående lifstid uppfört en årlig pension af 1,200 kronor, att utgå från och med månaden näst efter den, hvarunder hans anställning vid navigations-skolan upphört.

28:o) Uti en till Riksdagen den 28 februari innevarande år aflåten proposition (n:o 80) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att arbetsförmannen vid Karlskrona fästningsbyggnad *Peter Johansson* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken han blefve entledigad från sin anställning i statens tjänst, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 300 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att arbetsförmannen vid Karlskrona fästningsbyggnad *Peter Johansson* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder entledigad från sig anställning i statens tjänst, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension af 300 kronor.

29:o) Uti en till Riksdagen den 6 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 79) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva att extra ordinarie kontorsskrifvaren vid statens järnvägar änkan *Amalia Beata Wilhelmina Barthelson*, född Lindstedt, måtte från och med månaden näst efter den, då hennes anställning vid statens järnvägar upphörde, under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten till belopp af 900 kronor.

Enligt Riksdagen tillhandakommet meddelande har änkan *Barthelson* aflidit den 31 mars innevarande år och har alltså förevarande

framställning icke påfordrat någon åtgärd af Riksdagen, hvilket Riksdagen härmed velat för Eders Kungl. Maj:t anmäla.

30:o) I en till Riksdagen den 20 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 99) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att, under villkor att Norrbottens läns landsting beviljade förre extra provinsialläkaren *Oskar Leonard Skarin* från och med år 1908 pension till belopp af 500 kronor om året, Skarin måtte räknadt från och med nämnda år under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten af 750 kronor.

Med hänsyn till de rörande förevarande fall förebragta synnerligen ömmande omständigheter har Riksdagen icke velat motsätta sig beviljandet af det begärda beloppet.

Riksdagen har alltså medgifvit, att, under villkor att Norrbottens läns landsting beviljar förre extra provinsialläkaren *Oskar Leonard Skarin* från och med år 1908 pension till belopp af 500 kronor om året, Skarin må räknadt från och med nämnda år under sin återstående lifstid åtnjuta en årlig pension från allmänna indragningsstaten af 750 kronor.

31:o) I en inom Riksdagen väckt motion har föreslagits, att Riksdagen måtte besluta att tilldela arbetaren *Jonas Alin* från Valknyt, Sköns socken, Västernorrlands län, ett årligt understöd af 450 kronor att utgå från och med 1909 på extra stat från riksstatens tionde hufvudtitel, samt att Riksdagen måtte bemyndiga Eders Kungl. Maj:t att af tillgängliga medel utbetala till Alin ett lika stort belopp för 1908.

Af de vid motionen fogade bilagor har Riksdagen inhämtat, att under det Alin jämte flera andra arbetare den 8 eller den 9 augusti 1901 varit sysselsatt med brunnsgräfningsarbete för statens järnvägars räkning vid Sandträsk station, uppkommit ett häftigt åskväder, i anledning hvaraf han jämte sina arbetskamrater måst söka skydd i stationsbyggnaden; att Alin, hvilken uppehållit sig i väntsalen invid biljettluckan, därvid af en blix, som banat sig väg genom de elektriska apparaterna i biljettrummet och passerat helt nära förbi Alin, blifvit bländad, med påföljd att han därefter blifvit fullständigt blind på båda ögonen; att Alin, då omförmälda skada icke träffat honom under själfva utförandet af arbete för statens järnvägars räkning, icke kunnat erhålla årligt understöd enligt vid tiden för olycksfallet gällande bestämmelser; samt att Alin på framställning af järnvägsstyrelsen ett hvart af åren

1906 och 1907 af Eders Kungl. Maj:t tillerkänts en gratifikation af 150 kronor.

Då gällande lag angående ersättning för olycksfall i arbete icke synes vara å Alin tillämplig, men Riksdagen funnit, att i detta fall så ömmande omständigheter föreligga, att understöd bör af allmänna medel beviljas, har Riksdagen, som förutsätter, att enahanda gratifikation, som utgått till Alin under åren 1906 och 1907, må honom tilldelas äfven för år 1908, ansett ett årligt understöd böra från och med år 1909 Alin tillerkännas att med 300 kronor årligen utgå från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har alltså medgifvit, att arbetaren Jonas Alin må å allmänna indragningsstaten från och med år 1909 under sin återstående lifstid uppbära ett årligt understöd af 300 kronor.

32:o) Uti en till Riksdagen den 24 april 1908 aflåten proposition (n:o 189) har Eders Kungl. Maj:t under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att aflidne registratorn i patent- och registreringsverket Wilhelm Swalins änka *Dorotea Maria Swalin*, född Follin, måtte från och med år 1908, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifve, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 400 kronor.

Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, har Riksdagen medgifvit, att aflidne registratorn i patent- och registreringsverket Wilhelm Swalins änka *Dorotea Maria Swalin*, född Follin, må från och med år 1908, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, från allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 400 kronor.

33:o) Uti punkten 13 under tionde hufvudtiteln af statsverkspropositionen har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att förra bitrådet vid naturhistoriska riksmuseets evertebratafdelning *Alma Erika Eklund*, född Setterström, måtte å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära pension till belopp af 350 kronor årligen att utgå från och med månaden näst efter den, hvori hennes befattning vid naturhistoriska riksmuseet upphörde.

Emot hvad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har Riksdagen icke haft något att erinra.

Riksdagen har alltså medgifvit, att förra bitrådet vid naturhistoriska riksmuseets evertebratafdelning *Alma Erika Eklund*, född Setterström, må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära

pension till belopp af 350 kronor årligen att utgå från och med månaden näst efter den, hvori hennes befattning vid naturhistoriska riksmuseet upphör.

34:o) Uti punkten 14 under ifrågavarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen medgifva, att för år 1909 måtte å allmänna indragningsstaten anvisas ett anslag å 5,600 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kunde finna godt meddela, användas till *understöd* af högst 400 kronor åt sådana *äldre behöfvande folkskollärare*, hvilka oförvitligt skött sin tjänst, men därifrån erhållit afsked före år 1867.

Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning öfverensstämmer med Riksdagens nästlidet år i samma ärende fattade beslut.

Riksdagen har därför äfven för år 1909 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å 5,600 kronor, att enligt de närmare bestämmelser, Eders Kungl. Maj:t kan finna godt meddela, användas till understöd af högst 400 kronor åt sådana äldre behöfvande folkskollärare, hvilka oförvitligt skött sin tjänst, men därifrån erhållit afsked före år 1867.

35:o) Uti punkten 15 af tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för år 1909 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställa ett anslag af 18,000 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt kungl. reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i öfrigt, som beträffande det för år 1908 uti förevarande afseende beviljade anslag blifvit af Riksdagen stadgade, nämligen:

att lärares eller lärarinnas tjänstgöring afslutats så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda nådiga reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjänsten afgången lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behöfvande omständigheter; att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmas till 100 kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befinnas erforderliga.

Uti särskilda inom Riksdagen väckta motioner har föreslagits, dels att Riksdagen ville för år 1909 å allmänna indragningsstaten anvisa och till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställa ett anslag af 36,000 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt kungl. reglementet den 22 juni 1892, och under villkor:

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 200 kronor; samt att i öfrigt af Eders Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelser och villkor af Riksdagen godkännas;

dels ock att Riksdagen måtte för år 1909 å allmänna indragningsstaten anvisa ett anslag å 13,000 kronor att, enligt de grunder Eders Kungl. Maj:t kunde finna lämpligt meddela, användas till understöd af 50 kronor till hvar och en af sådana äldre behöfvande lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter oförvitlig tjänstgöring, erhållit understöd från småskollärares m. fl:s ålderdomsunderstödsanstalt enligt kungl. reglementet den 22 juni 1892, men erhållit afsked före utgången af år 1900.

Såsom stöd för sistnämnda framställningar har anförts hufvudsakligen, att de för närvarande till ifrågavarande understödstagare utgående beloppen, hvilka redan från början varit synnerligen knappt tillräckliga, med hänsyn till de senare årens stora prisstegring å lifsförnödenheterna blifvit alldeles otillräckliga.

Vidkommande den gjorda framställningen, att understöd till vissa lärare och lärarinnor, hvilka afgått från tjänsten utan att vara berättigade till understöd enligt nyssnämnda reglemente, skulle få utgå med högst 200 kronor i stället för med högst 100 kronor, såsom Eders Kungl. Maj:t, i öfverensstämmelse med hvad för närvarande är stadgadt, föreslagit, har Riksdagen ansett någon höjning af maximibeloppet, ehuru icke så stor som motionären föreslagit, vara af förhållandena skäligen påkallad. Här ifrågavarande understödstagare, hvilka icke uppfylla de i ofvänderda reglemente stadgade villkor för rätt till understöd, synas nämligen icke böra erhålla högre understöd än det högsta, som enligt samma reglemente utgick före år 1901, eller 150 kronor; och har Riksdagen fördensskull ansett sig böra medgifva, att det högsta belopp, till hvilket understöd må kunna meddelas nämnda understödstagare, bestämmes till 150 kronor.

Till följd häraf har en förhöjning af det af Eders Kungl. Maj:t för ifrågavarande ändamål begärda anslaget af 18,000 kronor synts böra äga rum, ehuru icke till så stort belopp, som motionären föreslagit. Enligt hvad af statsrådsprotokollet framgår, har nämligen af det för år 1907 för samma ändamål anvisade beloppet åtgått endast 16,000 kronor, ehuru samtliga understödstagare fått uppbära det högsta medgifna understödsbeloppet; och torde alltså en förhöjning af anslaget för år 1909 till 24,000 kronor böra vara fullt tillräcklig.

Riksdagen har i anledning af Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning och omförmälda inom Riksdagen väckta motioner *dels* för år 1909 å allmänna indragningsstaten anvisat och till Eders Kungl. Maj:ts disposition ställt ett anslag af 24,000 kronor för beredande af ålderdomsunderstöd åt sådana lärare och lärarinnor vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinnor vid folkskola, hvilka, efter att hafva i minst femton års tid oförvitligen tjänstgjort, afgått från tjänsten utan att erhålla understöd enligt kungl. reglementet den 22 juni 1892, samt under enahanda villkor och bestämmelser i ofrigt, som beträffande det för år 1908 uti förevarande afseende beviljade anslag blifvit af Riksdagen stadgade, nämligen:

att lärares eller lärarinnas tjänstgöring afslutats så tidigt, att ålderdomsunderstöd enligt nyssnämnda reglemente icke kunnat honom eller henne beviljas, eller före utgången af år 1891;

att sådan från tjänsten afgången lärare eller lärarinna uppnått en lefnadsålder af minst femtiofem år;

att han eller hon styrkes befinna sig i behöfvande omständigheter;

att det belopp, hvartill understöd högst må meddelas, bestämmes till 150 kronor årligen; samt

att Eders Kungl. Maj:t må äga att meddela de närmare föreskrifter i ämnet, hvilka befinnas erforderliga;

dels ock för år 1909 å allmänna indragningsstaten anvisat ett anslag å 8,000 kronor att, enligt de grunder Eders Kungl. Maj:t kan finna lämpligt meddela, användas till understöd af högst 50 kronor till sådan äldre behöfvande lärare och lärarinna vid småskola eller mindre folkskola samt biträdande och extra ordinarie lärare och lärarinna vid folkskola, som, efter oförvitlig tjänstgöring, erhållit understöd från småskollärares m. fl:s ålderdomsunderstödsanstalt enligt nådiga reglementet den 22 juni 1892 men erhållit afsked före utgången af år 1900, dock att understödet tillsammans med det från nämnda anstalt utgående må komma att utgöra högst 150 kronor.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare i statsverkspropositionen under tionde hufvudtiteln, punkten 16, föreslagit Riksdagen medgifva, att vaktmästaren vid zoologiska museet i Uppsala *Johan Bergqvist* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken han blefve entledigad från sin vaktmästarsyssla, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 400 kronor årligen.

Riksdagen har medgifvit, att vaktmästaren vid zoologiska museet i Uppsala *Johan Bergqvist* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han varder entledigad från sin vaktmästarsyssla, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 400 kronor årligen.

37:o) Uti punkten 17 af samma hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för rektorn *Ernst Hjalmar Sjövall* å allmänna indragningsstaten uppföra ett belopp af 3,500 kronor att af *Sjövall* årligen åtnjutas från och med den 1 juli 1908.

Riksdagen har för rektorn *Ernst Hjalmar Sjövall* å allmänna indragningsstaten uppfört ett belopp af 3,500 kronor att af *Sjövall* årligen åtnjutas från och med den 1 juli 1908.

38:o) Uti en till Riksdagen den 31 januari innevarande år aflåten proposition (n:o 28) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja affidne folkskoleinspektören *Olof Ohlsons änka Johanna Ohlson*, född Andersson, samt *oförsörjda döttrar Charlotta, Brita och Anna Dagmar Elisabet* pensioner till belopp af 400 kronor för änkan Ohlson och 100 kronor för hvar och ett af barnen att utgå årligen från och med år 1907, för änkan Ohlson under hennes återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblefve, och för hvar barn, intill dess det uppnått 18 års ålder.

Med bifall till ifrågavarande framställning har Riksdagen å allmänna indragningsstaten beviljat affidne folkskoleinspektören *Olof Ohlsons änka Johanna Ohlson*, född Andersson, samt *oförsörjda döttrar Charlotta, Brita och Anna Dagmar Elisabet* pensioner till belopp af 400 kronor för änkan Ohlson och 100 kronor för hvar och ett af barnen, att utgå årligen från och med år 1907, för änkan Ohlson under hennes återstående lifstid, så länge hon i sitt nuvarande änkestånd förblifver, och för hvar barn, intill dess det uppnått 18 års ålder.

39:o) I en till Riksdagen den 31 januari innevarande år aflåten proposition (n:o 32) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att vaktmästaren vid tekniska elementarskolan i Borås *Sven Johan Johansson* måtte från och med månaden näst efter den, hvori hans nuvarande anställning vid skolan upphörde, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 500 kronor årligen.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot hvad Eders Kungl. Maj:t uti förevarande proposition föreslagit, har medgifvit, att vaktmästaren vid tekniska elementarskolan i Borås *Sven Johan Johansson* må från och med månaden näst efter den, hvori hans nuvarande anställning vid skolan upphör, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 500 kronor årligen.

40:o) Uti en till Riksdagen den 6 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 106) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att konservatorn vid naturhistoriska riksmuseum *Anders Svensson* måtte å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära pension till belopp af 3,000 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, hvori hans befattning vid naturhistoriska riksmuseum upphörde.

Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t i förevarande proposition föreslagit, har Riksdagen medgifvit, att konservatorn vid naturhistoriska riksmuseum *Anders Svensson* må å allmänna indragningsstaten under sin återstående lifstid uppbära pension till belopp af 3,000 kronor årligen, att utgå från och med månaden näst efter den, hvori hans befattning vid naturhistoriska riksmuseum upphör.

41:o) I en till Riksdagen den 13 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 118) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen att å allmänna indragningsstaten bevilja aflidne läraren vid statens småskoleseminarium i Haparanda *Zakarias Grapes oförsörjda barn Elof Zakarias, Ester Anna Matilda, Karin, Karl Israel* samt *Ulrika Josefina* årliga understöd till belopp af 100 kronor för dem hvar, att utgå från och med juni månad 1907 intill uppnådda 18 års ålder.

Med hänsyn till hvad departementschefen i ärendet anført har Riksdagen bifallit ifrågavarande framställning och har alltså å allmänna indragningsstaten beviljat aflidne läraren vid statens småskoleseminarium

i Haparanda Zakarias Grapes oförsörjda barn Elof Zakarias, Ester Anna Matilda, Karin, Karl Israel samt Ulrika Josefina årliga understöd till belopp af 100 kronor för dem hvar, att utgå från och med juni månad 1907 intill uppnådda 18 års ålder.

42:o) Eders Kungl. Maj:t har uti en till Riksdagen den 13 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 119) föreslagit Riksdagen medgifva, att framlidne lektorn vid tekniska högskolan, professorn August Wilhelm Hoffstedts änka *Elise Hoffstedt*, född Kindberg, måtte från och med år 1908, så länge hon förblefve i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära pension till belopp af 300 kronor årligen.

Då änkan Hoffstedt redan åtnjuter pension från civilstatens änke- och pupillkassa och hennes ekonomiska ställning icke synes vara af beskaffenhet att föranleda beviljande åt henne af ytterligare pension, har förevarande framställning icke vunnit Riksdagens bifall.

43:o) Uti en till Riksdagen den 3 april innevarande år aflåten proposition (n:o 172) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver ecklesiastikärenden samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att lektorn vid högre realläroverket i Göteborg *Nils Abraham Johanson* måtte, utan hinder af gällande bestämmelser i afseende å rätt till pension, från och med månaden näst efter den, hvarunder han afginge från sin tjänst, åtnjuta hel pension till belopp af 4,000 kronor årligen, att utgå enligt bestämmelserna i lagen angående civila tjänst innehafvares rätt till pension den 11 oktober 1907.

Riksdagen har bifallit Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har under tionde hufvudtiteln i punkten 18 föreslagit Riksdagen medgifva, att geologen vid Sveriges geologiska undersökning *Lennart Eugène Svedmark* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han afginge från sin befattning vid undersökningen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 3,600 kronor.

Med afseende å hvad rörande föreliggande fråga blifvit anfördt, har Riksdagen ansett Svedmark böra beredas tillfälle att afgå från sin plats mot erhållande af pension å allmänna indragningsstaten. Med hänsyn till de pensionsbelopp, Riksdagen plägat tilldela innehafvare af befattningar, som kunna jämföras med den här ifrågavarande, synes det

emellertid Riksdagen, att den Svedmark tillkommande pensionen skäligen bör bestämmas till ett belopp af 3,000 kronor.

Riksdagen har därför medgifvit, att geologen vid Sveriges geologiska undersökning Lennart Eugène Svedmark må från och med månaden näst efter den, hvarunder han afgår från sin befattning vid undersökningen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 3,000 kronor.

45:o) Eders Kungl. Maj:t har vidare i en till Riksdagen den 3 april innevarande år aflåten proposition (n:o 129), under åberopande af ett propositionen bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruks-ärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att geologen vid Sveriges geologiska undersökning *Nils Olof Holst* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder han afginge från sin befattning vid undersökningen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 3,600 kronor.

Riksdagen har mot Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag icke haft annat att erinra, än att pensionen synts böra bestämmas till samma belopp, som Riksdagen under nästföregående punkt anmält sig hafva beviljat för en annan geolog vid Sveriges geologiska undersökning, nämligen 3,000 kronor.

Riksdagen har sålunda medgifvit, att geologen vid Sveriges geologiska undersökning *Nils Olof Holst* må från och med månaden näst efter den, hvarunder han afgår från sin befattning vid undersökningen, under sin återstående lifstid å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension af 3,000 kronor.

46:o) Uti punkten 19 af tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att kartografförmannen *Frans Gustaf Bergman* och kvinnliga ritaren vid rikets allmänna kartverk *Hedvig Maria Carolina Karlholm* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder de afginge från sina befattningar vid kartverket, å rikets allmänna indragningsstat under deras återstående lifstid uppbära årliga pensioner, Bergman till belopp af 2,670 kronor och Karlholm till belopp af 1,000 kronor.

Riksdagen har, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgifvit, att kartografförmannen *Frans Gustaf Bergman* och kvinnliga ritaren vid rikets allmänna kartverk *Hedvig Maria Carolina Karlholm* må från och med månaden näst efter den, hvarunder de afgå från sina befattningar vid kartverket, å rikets allmänna indragningsstat

under deras återstående lifstid uppbära årliga pensioner, Bergman till belopp af 2,670 kronor och Karlholm till belopp af 1,000 kronor.

47:o). Vidare har Eders Kungl. Maj:t under tionde hufvudtiteln uti punkten 20 föreslagit Riksdagen medgifva, att trädgårdsföreståndaren vid landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp *Fredrik Ulriksen* måtte från och med månaden näst efter den, i hvilken han efter uppnådd ålder af 65 år varder från sin befattning entledigad, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 2,500 kronor.

Riksdagen har i fråga om föreliggande framställning icke funnit anledning till annan erinran, än att den Ulriksen tillkommande pensionen synts Riksdagen icke skäligen kunna bestämmas högre än till samma belopp, som Ulriksen af statsverket åtnjutit i kontant lön oberäknadt särskildt arfvode å 600 kronor, eller 2,100 kronor.

Riksdagen har alltså medgifvit, att trädgårdsföreståndaren vid landtbruks- och mejeriinstitutet vid Alnarp *Fredrik Ulriksen* må från och med månaden näst efter den, i hvilken han efter uppnådd ålder af 65 år varder från sin befattning entledigad, under sin återstående lifstid åtnjuta från allmänna indragningsstaten en årlig pension af 2,100 kronor.

48:o) Uti särskild, till Riksdagen den 24 januari innevarande år aflåten proposition (n:o 72) har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagdt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att t. f. fiskeriintendenten i västra distriktet *August Adonius Hugo Malms änka Ester Johanna Gustafva Malm*, född Rosengren, måtte från allmänna indragningsstaten från början af år 1908, så länge hon förblefve änka åtnjuta en årlig pension af 500 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har Riksdagen medgifvit, att f. d. fiskeriintendenten i västra distriktet *August Adonius Hugo Malms änka Esther Johanna Gustafva Malm*, född Rosengren, må från allmänna indragningsstaten från början af år 1908, så länge hon förblifver änka, åtnjuta en årlig pension af 500 kronor.

49:o) Uti en till Riksdagen den 13 sistlidne mars aflåten proposition (n:o 127) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att svenska statens fiskeriagent i norra Tyskland *Alexander Heinrich Krü-*

ger måtte å allmänna indragningsstaten från och med år 1909 under sin återstående listid uppbära en årlig pension af 2,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, har alltså medgifvit, att svenska statens fiskeriagent i norra Tyskland Alexander Heinrich Krüger må å allmänna indragningsstaten från och med år 1909 under sin återstående listid uppbära en årlig pension af 2,000 kronor.

50:o) Uti särskild, till Riksdagen den 13 mars innevarande år aflåten proposition (n:o 128) har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att kvinnliga ritaren vid rikets allmänna kartverk *Anna Sofia Westberg* måtte från och med månaden näst efter den, hvarunder hon afginge från sin befattning vid kartverket, å rikets allmänna indragningsstat under sin återstående listid uppbära en årlig pension af 400 kronor.

Med bifall till hvad Eders Kungl. Maj:t uti förevarande proposition föreslagit, har Riksdagen medgifvit, att kvinnliga ritaren vid rikets allmänna kartverk *Anna Sofia Westberg* må från och med månaden näst efter den, hvarunder hon afgår från sin befattning vid kartverket, å rikets allmänna indragningsstat under sin återstående listid uppbära en årlig pension af 400 kronor.

51:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkten 21 under tionde hufvudtiteln föreslagit, att anslaget till allmänna indragningsstaten måtte höjas med i jämnadt tal 75,675 kronor, eller från 2,403,922 kronor till 2,479,597 kronor.

Riksdagen har i riksstaten för år 1909 höjt anslaget till allmänna indragningsstaten med ett för jämnande af hufvudtitelns slutsumma till 75,643 kronor jämkadt belopp eller från 2,403,922 kronor till 2,479,565 kronor.

Extra anslag.

52:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts uti punkten 22 under denna hufvudtitel gjorda framställning har Riksdagen å extra stat för år 1909 anvisat ett förslagsanslag af 2,350,000 kronor, att användas såväl till upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp, mot skyldighet för pensionskassan att

afstå de för året densamma tillkommande vederlag för de till statsverket indragna rusthållsafgifterna, som ock till fyllnadspensioner i enlighet med fastställda grunder för sådana pensioners utgående.

53:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts i punkten 23 af tionde hufvudtiteln gjorda framställning har Riksdagen till förstärkande af det i 1908 års riksstat uppförda anslag för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén på extra stat för år 1909 anvisat ett belopp af 680 kronor.

54:o) Uti punkten 24 af förevarande hufvudtitel har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att för tidigare pensionering af afskedadt indelt manskap, i enlighet med de af Kungl. Maj:t med 1905 års lagtima Riksdag bestämda grunder, måtte å extra stat för år 1909 anvisas ett förslagsanslag å 40,000 kronor, att tilldelas Vadstena krigsmanshuskassa.

Mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har Riksdagen icke haft något att erinra, och har Riksdagen alltså, för tidigare pensionering af afskedadt indelt manskap, i enlighet med de af Kungl. Maj:t med 1905 års lagtima Riksdag bestämda grunder, å extra stat för år 1909 anvisat ett förslagsanslag å 40,000 kronor att tilldelas Vadstena krigsmanshuskassa.

55:o) I punkt 25 under tionde hufvudtiteln har Eders Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de af Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1909 uppföra ett förslagsanslag å 34,360 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att erinra emot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, har Riksdagen för utdelande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén i enlighet med de af Kungl. Maj:t med 1907 års Riksdag bestämda grunder å extra stat under tionde hufvudtiteln för år 1909 uppfört ett förslagsanslag å 34,360 kronor.

56:o) Eders Kungl. Maj:t har slutligen i statsverkspropositionen under tionde hufvudtiteln uti punkten 26 föreslagit Riksdagen att för bestridande af de extra pensionsafgifter, hvilka på grund af § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utginge eller till följd af de af 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade be-

stämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komme att utgå, på extra stat för år 1909 under riksstatens tionde hufvudtitel bevilja ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

Då Riksdagen icke haft något att erinra mot hvad Eders Kungl. Maj:t i oförmälda afseende föreslagit, har Riksdagen för bestridande af de extra pensionsavgifter, hvilka på grund af § 8 i reglementet för folkskollärarnas pensionsinrättning nu utgå eller till följd af de af 1906 och 1907 årens Riksdagar beslutade ändrade bestämmelser om delaktighetsbeloppen i nämnda inrättning komma att utgå, på extra stat för år 1909 under riksstatens tionde hufvudtitel beviljat ett förslagsanslag å 20,000 kronor.

Stockholm den 1 juni 1908.

Med undersåtlig vördnad.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Pensions- och

A. Pensions-

Till pensionering af civile tjänsteinnehafvare, <i>förslagsanslag</i>	
Förvaltningsbidrag till en ny änke- och pupillkassa för civilstaten	
Arméns pensionskassa:	
Ersättning för mistade löneinnehållningar	
Dito för nådårs och begrafningshjälpsbesparingar	
Bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid	
Vadstena krigsmanshuskassa	
Förhöjning i gratialen åt afskedadt indelt manskap	
Flottans pensionskassa:	
Ersättning för mistade inkomster:	
Till pensionsfonden	
» gratialfonden	
Bidrag till flottans pensionskassas gratialfond	
Till pensionering af flottans befäl och underbefäl med vederlikar, <i>förslagsanslag</i>	
» pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap (däraf högst 9,030 kronor till den	
invalidstat), <i>förslagsanslag</i>	
Invalidhusfonden	
För bleserade öfver- och underofficerare, <i>reservationsanslag</i>	
» gäldande af statens andel i kostnaden för pensionering af lasarettsläkare, <i>förslagsanslag</i>	
Bidrag till sjuksköterskors pensionering, <i>förslagsanslag</i>	
Till bestridande af statens bidrag till pensionering af barnmorskor, <i>förslagsanslag</i>	
» gäldande af kostnaden för förvaltningen af barnmorskornas pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i> ,	

Litt. B.

riksstatens Tionde hufvudtitel.

	Anvisning i kontant.	
	Kronor.	ö.
indragningsstaterna.		
<i>staten.</i>		
.....		100,000 —
.....		35,000 —
.....	4,640: —	
.....	28,080: —	
armén	<u>117,484: —</u>	150,204 —
.....		243,640 —
.....		83,000 —
.....	36,320: —	
.....	16,650: —	
.....	<u>18,350: —</u>	
.....	71,320: —	
.....	270,000: —	
för daglönare å f. d. timmermans- och handtverksstaterna inrättade		
.....	<u>166,500: —</u>	507,820 —
.....		60,350 —
.....		2,400 —
.....		25,000 —
.....		6,700 —
.....		20,000 —
högst		11,000 —
	Transport	1,245,114 —

Bidrag till handelsflottans pensionsanstalt, att af tullmedlen direkt utgå, <i>förslagsanslag</i> .....
Bidrag till pensionering af änkor och barn efter lärare vid allmänna läroverk, pedagogier,
Bidrag till pensionering af lärarinnor vid högre flick- och samskolor, <i>förslagsanslag</i> .....
Bidrag till döfstumlärarnas pensionsanstalt, <i>förslagsanslag</i> .....
Bidrag till folkskollärares pensionering .....
Bidrag till folkskollärarnas änke- och pupillkassa .....
Bidrag till kungl. teaterns pensionskassa .....

B. *Allmänna*

Till diverse föremål, <i>förslagsanslag</i> .....

Bil. Litt. C.

**Extra ordinarie anslagen under riksstatens
Tionde hufvudtitel.**

	Kronor.	öre.
<i>Pensionsstaten.</i>		
För upprätthållande af arméns pensionskassas egen pensionering med fastställda pensionsbelopp samt till fyllnadspensioner, <i>förslagsanslag</i>	2,350,000	—
Till förstärkande af det i 1908 års riksstat uppförda anslag för bidrag till pensionering af änkor och barn efter befäl och underbefäl med vederlikar vid armén	680	—
För tidigare pensionering af afskedadt indelt manskap, <i>förslagsanslag</i>	40,000	—
För beredande af tillfälliga understöd åt afskedade underofficerare och vederlikar vid armén, <i>förslagsanslag</i>	34,360	—
Till extra pensionsafgifter till folkskolläraernas pensionsinrättning, <i>förslagsanslag</i>	20,000	—
Summa	2,445,040	—